

PCP: NYTT OG OPTIMALISERT PLOTT AV SKÅRER OG LADNINGER

Øyvind Langsrud $\square$ og Tormod Næs $\square$

$\square$ MATFORSK, Osloveien 1, 1430 Ås. • Avdeling for statistikk, Matematisk institutt, Universitet i Oslo

INTRODUKSJON

Plott basert på PLS foretrekkes ofte fremfor PCR/PCA-plott fordi PLS-plottene inneholder mer Y -informasjon. Et interessant spørsmål er hvorvidt det går an å lage et plott som er enda mer optimalt med tanke på Y -informasjon.

Svaret er ja og den nye metoden, som er beskrevet i Langsrud and Næs (2001, 2003), heter *principal components of predictions* (PCP). PCP baseres på en allerede valgt regresjonsløsning fra for eksempel PLS.

PCP

- Utfør PCA (SVD) på de predikerte Y -verdiene (fra for eksempel PLS):

$$\hat{Y} = USVT$$

- PCP-skårene kan skrives som lineære funksjoner av X :

$$U = XBVS^{-1}$$

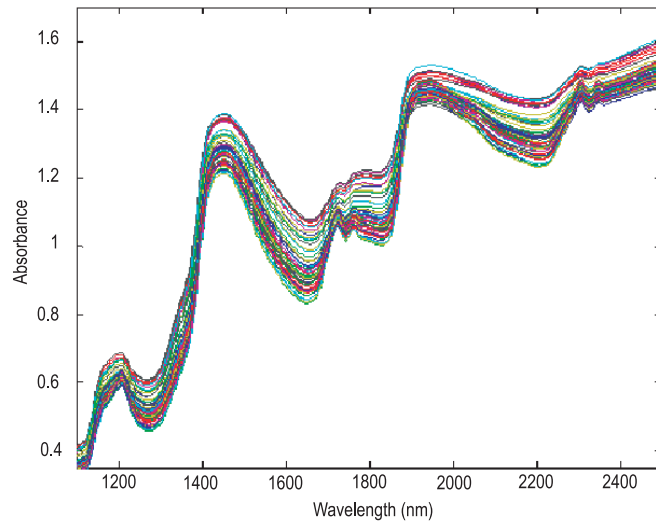
- X - og Y -ladningene for PCP kan skrives henholdsvis som $X^T U$ og $V S$.

PLS skårer og ladninger plottes som for PLS og PCR.

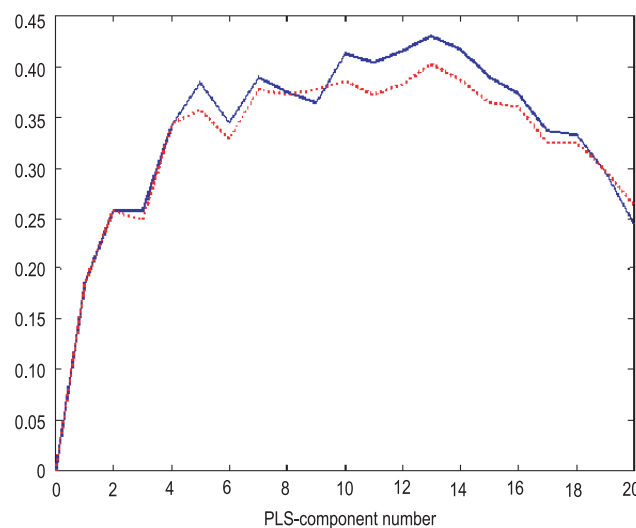
Med kun én responsvariabel finnes bare en komponent (proporsjonal med predikerte verdier). Den andre komponenten velges ved å maksimere forkortet X -varians ortogonalt på den første.

EKSEMPEL

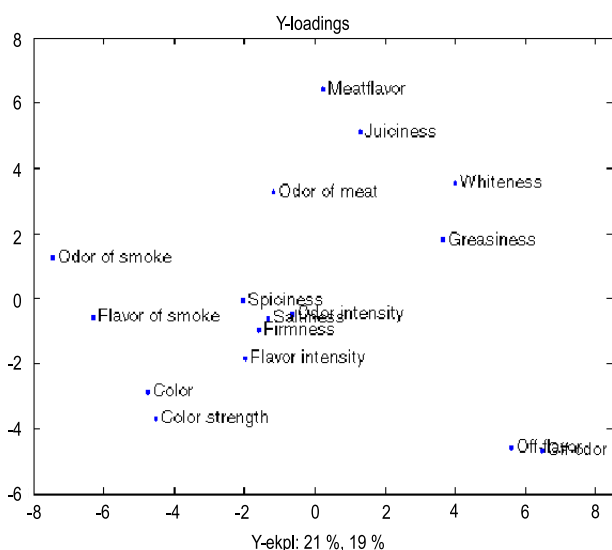
57 ulike pølsetyper ble målt med både NIR-spektroskopi (Figur 1) og ved sensorisk analyse (Ellekjær et al., 1994). To-komponent PCP gir nesten like bra resultat som PLS basert på et relativt stort antall komponenter. PLS med kun to komponenter forklarer en relativt bekjeden del av Y -variansen (Figur 2). PCP Y -landinger vises i Figur 3. I Figur 4 illustreres forskjellen mellom et skår-plott basert på PCP og et basert på PLS. Figur 5 viser et PCP skår-plott der *Meatflavor* er valgt som eneste responsvariabel.

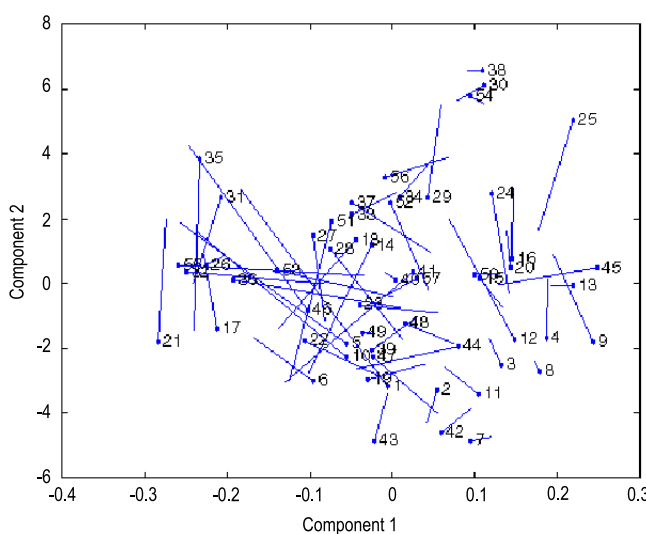
Figur 1: De 57 NIR spekterene.

Figur 2: Kryssvalidert forklart Y -varians for PLS (—) og for PLS etterfulgt av to-komponent PCP (---).

Figur 3: PCP Y -ladninger basert på den optimale PLS-løsningen (13 komponenter). Prosentverdiene for de to komponentene refererer til full kryssvalidering.

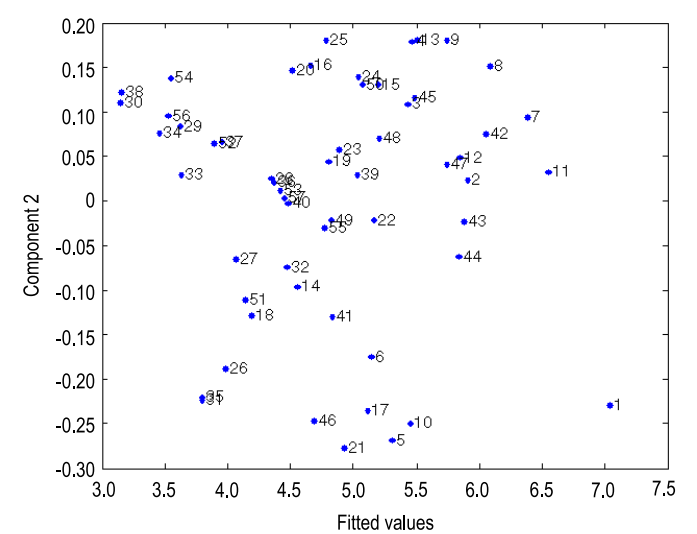
Figur 4: PLS skårer og roterte PCP skårer (den nummererte enden av linjene). Forskjeller som kun skyldes rotasjoner er eliminert ved bruk av Procrustes-rotasjoner.

KONKLUSJON

- PCP gir nye plott som er optimale med tanke på Y -informasjon.
- PCP er spesielt viktig i situasjoner der man trenger mange PLS komponenter for å få gode prediksjoner.
- PCP erstatter ikke PLS og PCR, men kan ledsage disse metodene.
- PCP kan gi informasjon om dimensjonen på den delen av Y som kan predikeres fra X .
- Enhver regresjonsmetode kan være basis for PCP.
- PCP er en generalisering av *reduced rank regression*.
- Ved én responsvariabel kan predikerte verdier leses fra første akse.

REFERANSER

- Ellekjær, M.R., Isaksson, T., Solheim, R. (1994), Assessment of Sensory Quality of Meat Sausages Using Near Infrared Spectroscopy, *Journal of Food Science*, **59**, 456-464.
- Langsrud, Ø. and Næs, T. (2001), Optimised score plot by principal components of predictions, *Proceedings of the 2nd International Symposium of PLS and Related Methods*, (Eds. Vinzi, Lauro, Morineau, Tenenhaus) Cisia-Ceresta Montreuil, France.
- Langsrud, Ø. and Næs, T. (2003), Optimised score plot by principal components of predictions, *Chemometrics & Intelligent Laboratory Systems*. Submitted for publication in the special PLS'01 issue.

Figur 5: PCP skår-plott når *Meatflavor* er eneste responsvariabel. Regresjonsløsningen er basert på fem PLS-komponenter. De to komponentene forklarer 52% av Y og 96% av X . Til sammenligning forklarer de to første PLS-komponentene 11% av Y og 99% av X .